

Gheorghe Stanomir

Liviu Leucă

(prima publicare în „Curentul“ din München, anul LII, nr. 5939/40/41, octombrie-decembrie 1980, pag. 7)

Dacă în artă, se cere în general, multă muncă și neapărat talent, pictura mai reclamă, în plus, ceea ce numim, o *personalitate accentuat detașată*.

Artistul plastic Liviu Leucă se încadrează, prin tematica și asemănările realizate de el, prin tehnica mânăuirii cărbunelui și a penelului, într-o școală sau un curent artistic bine definit, dar el rămâne, totuși, un *sine-însuși*, prin tot ceea ce a realizat până acum. Stilul său este marcant, comparat cu cel al confrăților săi. Ideile, tematica și conținutul, se aseamănă cu cele ale colegilor de breaslă, dar tehnica și stilul în redarea pe pânză sau pe coli de desen, ni-l dezvăluie pe Liviu Leucă ca pe un individ sensibil și un meșter experimentat.

Reproducere fotografică a lucrărilor YEHUDI MENUHIN și ADAM ȘI EVA ÎN INTERPRETARE MATERIALISTĂ. Pe aceeași pagină, ultima fotografie cu Pamfil Șeicaru în viață, făcută duminică, 19 octombrie 1980, după amiază.

Expoziția de desen în cărbune, acuarelă și pictură în ulei, a pictorului LIVIU LUECĂ ne prilejuiește întâlnirea cu ceea ce numisem deja *personalitate accentuat detașată*, atât datorită stilului de redare pe pânză, cât și prin cadrul *quadri-dimensional al expunerii culorii*, raportate la conținutul tematic ales de artist. Vernisajul a avut loc în seara zilei de 10 octombrie 1980, la orele 20.00, în München-Giesing, în sala Centrului Parohial „Sfântul Francisc”, sală care a fost pusă la dispoziție expoziției până pe 13 octombrie. Succesul ei a fost subliniat de o participare numeroasă, atât a concetățenilor noștri de origine română, cât și a multor vizitatori autohtoni sau din străinătate. Au fost prezente personalități importante, deputați, reprezentanți ai capitalei și ai guvernului Landului Bavaria, care au adus aprecieri elogioase artistului și organizatorilor.

Criteriul, după care s-au prezentat lucrările, au fost inițial unul de ordin tematic. Un grup a fost apoi axat cronologic, altul după tehnica de stil abordată iar separat s-au ordonat opere experimentale, avangardiste.

Artistul și-a început activitatea târziu, din cauza frământărilor politice de dinainte și de după ultimul război mondial și a urmărilor lui nefaste. Abia în anul 1959, datorită muncii neobosite și a talentului său, Liviu Leucă realizează prima sa lucrare importantă, „*Interior de cameră*”, urmează apoi „*Natură statică*”. Au urmat expoziții și concursuri, la care a participat. A fost autodidact, dar și-a cizelat măiestria urmând cursurile Școlii de Artă Populară din Brașov. A devenit în cele din urmă membru al Cercului de Pictori din München. Foarte importante au fost pentru el călătoriile de studii, efectuate la Veneția, Verona, Roma, Aix-en-Provence, Florența sau Paris. A

expus atât la expoziții la Brașov, Predeal, București, cât și la Tübingen (1976) în Lyon, unde a participat în anul 1979 la *Trienala Mondială a Artei Figurative*, unde a obținut premiul „*Lyon de Vermeil*”.

Liviu Leucă este deasemenea membru al grupării de la Roma, care se angajează pentru *a patra dimensiune*, grupare inițiată de sculptorul profesor Eugen Ciucă. Parcurgând lucrările expuse, simțim forța lăuntrică, care a motivat cu siguranță devenirea artistică a lui Liviu Leucă. Obârșia și-o are în satul Lungul-Săcelean, unde s-a născut la 7 martie 1914, în familia preotului ortodox Petre Leucă, o familie cu o genealogie de două secole. O importanță covârșitoare a avut-o educația tradițională a familiei ardelenesti și mentalitatea mocanilor, care sunt renumiți în Țara Bârsei pentru bunăvoința, voioșia și de omenia lor. Satul copilăriei a fost izvorul esenței lirice a artistului, un *țâr de baladă* și de doină, în care tradițiile folclorice erau trăite de păstorii mocani încă în forma lor arhaică. De aici obsedanta abordare tematică a Munților Ciucaș sau a veșmintelor și obiectelor de uz zilnic ale sătenilor. Lucrările expuse marchează drumul căutărilor artistice și căile de realizare găsite, în cele din urmă în *Gruparea Quatridimensională*.

Tablourile *Flori* și *Fuga* sunt create în manieră avangardistică quatridimensională, o revărsare a culorii și o abordare a perspectivei religioase în destinul omenirii. *Adam și Eva* transpune totul în plan material, făcându-ne să înțelegem gradul de rudenie față de protopărinții noștri, care ne privesc uimiți, atârând împreună de o cracă a Pomului Cunoașterii. O impresia deosebită o fac tablourile *Cap de fetiță*, *Yehudi Menuhin*, dar și icoanele miniaturale, realizate pe sticlă, care au fost apreciate de vizitatori. Tabloul *Berlin*, realizat avangardist, a stârnit un interes deosebit, datorită ideii de bază, după care există mai departe în existența noastră un fel de *cui al lui Pepelea*.

După expoziția de la Tübingen, din 1976, criticul Wilfried Schaffer l-a situat pe artist printre cei mai reprezentativi membri ai grupului quadridimensional. Dr. Rudolf Flugel, de la cotidianul „*Münchener Merkur*”, a descris pe larg noutatea, cu care s-a văzut confruntat, analizându-i opera.

După ce s-a sfârșit expoziția, au rămas notate în *Cartea de Aur*, rândurile scrise de vizitatori, dar și semnăturile multor personalități din viața artistică și religioasă a orașului München: un pios omagiu, prețuire și recunoștință pentru opera pictorului de origine română Liviu Leucă.

P.S. 1. Pentru varianta digitală, autorul a corectat greșelile de tipar și o serie formulări nu tocmai reușite. (Heidelberg, ianuarie 2019)

2. Actualizare privind viața și opera artistului:

Studii: școala populară de artă Brașov, clasa pictorului Mironescu 1960-1963.

Profesia: Economist

Expozițiile personale din Romania: (Brașov - Palatul de cultură 1970 și 1972, Predeal - Casa de cultură 1972; București - Sala de marmură la palatul tineretului, 1973);

- în Germania: Tübingen Galerie der AOK 1975 și 1976, München Gemeindehaus St. Franziskus 1980; Galerie Haus der Begegnung des deutschen Ostens 1981 și 1984; HypoVereinsbank Humboldtstr. 1987; „ Portrete Europa liberă“ 2009 la Galeria Consulatului General al României, München).

Participări la expoziții comune: Germania 1977 și 1978 la Haus der Kunsthalle Tübingen, cu ocazia aniversării „900 ani Tübingen”, în Belgia: Bruxelles 1978, în Franța 1979: Trienala de arta figurativă din Lyon, decorat cu „Lion de Vermeil“, 2009; „ Apoziția 40“ Galeria Consulatului General al României München.

Achiziții: diverse colecții particulare din Romania, Italia, Vatican, Franța, Anglia, SUA; în Germania: Marianne Strauß Stiftung, din München HypoVereinsbank Humboldtstr. 36; Diverse colecții particulare.

Apartenențe:

- membru în Künstlerbund Tübingen 1975 -1978; în anul 1977 a aderat la „ Manifestul din Roma“, lansat de sculptorul Eugen Ciucă, pentru propagarea celei de a patra dimensiuni în artă;

- membru în Kunstverein München din 1978;

- membru în Societatea Culturală Româno-Germană „ Apoziția“ din München 1978-1988.

Bibliografie:

„Leul îmblânzit “ un act dramatic de Vlad Stanomir, ilustrat Liviu Leucă - München: Ion Dumitru Verlag 1983;

„Les artistes roumains en occident” de Ionel Jianu, Gabriel Carp, Anna Maria Covrig, Lionel Scantéyé, p.109;

Revista scriitorilor români Nr. 26 din 1989, pag. 5,7,14,32,46, 47,51,67,71, 80,140,182;

Enciclopedia artiștilor români contemporani, 1996 ed. de Alexandru Cebuc, Vasile Florea, Negoita Lăptoiu, p. 199;

Revista Apoziția 2009 p. 8, 27, 177-179.

Crez artistic: „**Arta nu are legi, ci interpreți**“.